

INTEGRATIONSVERKET

Dnr INT-23-06-696

Migrationsverket

Dnr MV-11-2001-3005

MYNDIGHETEN FÖR
SKOLUTVECKLING

Dnr: 2005:144

Skolverket

Dnr 07-2006:1302

Sveriges
Kommuner
och Landsting

Dnr 2006/0913

Överenskommelse om utveckling av introduktionsinsatser för nyanlända invandrare i Sverige

Reviderad mars 2006

Denna överenskommelse har träffats mellan Arbetsmarknadsstyrelsen, Integrationsverket, Migrationsverket, Myndigheten för skolutveckling, Statens skolverk och Sveriges Kommuner och Landsting.

Samverkan mellan undertecknande myndigheter och organisationer sker i syfte att ge stöd till de olika aktörerna på regional och lokal nivå i deras arbete med tidiga introduktionsinsatser för nyanlända invandrare. Målgruppen är asylsökande och nyanlända invandrare vars vistelsetid i Sverige, efter erhållet uppehållstillstånd, i normalfallet inte överstiger tre år.

Nyanlända invandrade kvinnor, män, flickor och pojkar i Sverige ska erbjudas en god introduktion till det svenska samhället. De samverkande myndigheterna skall gemensamt verka för att introduktionsinsatserna utformas så att den stödjer en snabb och effektiv etablering. Introduktionen skall underlätta för den enskilde att bli självförsörjande och utnyttja och utöva sina medborgerliga skyldigheter, rättigheter och möjligheter.

De integrationspolitiska sysselsättningsmålen syftar till en snabb etablering, ökad sysselsättningsgrad, arbete i nivå med den egna kompetensen. Dessa mål ska vara vägledande i aktörernas åtagande inom överenskommelsen.

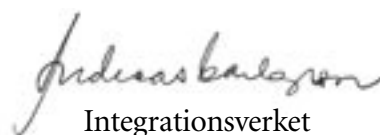
De regionala och lokala överenskommelserna ska utformas utifrån de regionala och lokala förutsättningarna. När parterna upprättar eller reviderar lokala överenskommelser bör mål formuleras och följas upp årligen. Dessa ska ha koppling till de övergripande målsättningar som parterna verkar för inom ramen för tillväxtpolitiken, arbetsmarknadspolitik, hälso- och socialpolitiken.

Den centrala överenskommelsen ska bidra till att öka antalet regionala och lokal överenskommelser. En lokal överenskommelse eller en överenskommelse med fler kommuner bör upprättas i de kommuner som slutit avtal om introduktionsplatser. Den centrala överenskommelsen ska initiera och legitimera samverkan på lokal nivå. De regionala överenskommelserna ska bidra till effektivare regionalt samarbete och stödja insatser för det horisontella målet »integration« i de regionala tillväxt- och utvecklingsprogrammen.

Respektive aktörs åtagande enligt denna överenskommelse kommer att formuleras i bilagor till detta dokument. Bilagorna följs upp och revideras årligen av en partsammansatt beredningsgrupp på central nivå.

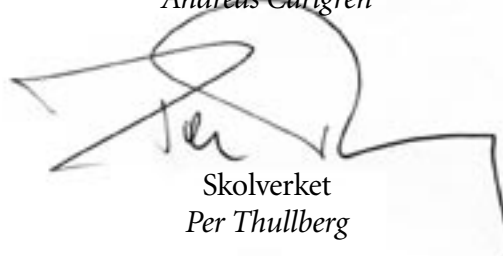
Arbetsmarknadsstyrelsen
Bo Bylund

Integrationsverket
Andreas Carlgren

Migrationsverket
Janna Valik

Skolverket
Per Thullberg

Myndigheten för
skolutveckling
Pia Enochsson

Svenska
Kommunförbundet
Håkan Sörman

Arbetsmarknadsstyrelsens åtaganden under 2006 enligt den centrala överenskommelsen

Bakgrund

Under 2005 genomförde Ramböll Management, på uppdrag av styrgruppen för överenskommelsen, en utvärdering av överenskommelsens arbete. Utvärderingen identifierade ett antal utvecklingsområden. Dessa utvecklingsområden har beaktats i årets revidering av den centrala överenskommelsen och i respektive aktörs åtagande för 2006.

Åtaganden

Regeringens mål för arbetsmarknadspolitiken är att den ska bidra till en väl fungerande arbetsmarknad. Den ska därigenom tillsammans med övrig politik bidra till att målet för den ekonomiska politiken uppnås. Arbetsmarknadsverket (AMV) har en central roll för att förverkliga regeringens mål inom politikområdet. Förmedlingsverksamheten ska underlätta och medverka till smidiga kontakter mellan arbetsgivare som söker arbetskraft och arbetssökande i behov av arbete. Arbetsförmedlingen kan därmed bidra till att arbetslöshetstiden för arbetssökande och vakanstiderna för lediga platser kortas. Yrkesmässig och geografisk rörlighet hos den arbetssökande är av stor vikt. Den kvalitativa delen och den individuella situationen ska därmed präglas av att Arbetsförmedlingens stöd i sökarbetet fokuserar på vikten av hög sökaktivitet och på nödvändigheten av att söka lämpliga arbeten men också på värdet av att söka arbete på bäst tänkbara sätt.

Regeringen lyfter fram fyra utvecklingsområden för arbetsmarknadspolitiken varav det ena är säkerställande av att de prioriterade grupperna verkligen prioriteras inom samtliga arbetsmarknadspolitiska program. En av de prioriterade grupperna är flyktingar och övriga invandrare.

Samtliga aktörers åtaganden är skrivna utifrån de fyra utvecklingsområden som kom fram vid utvärderingen:

- den centrala överenskommelsens implementering på lokal/regional nivå; de lokala och regionala överenskommelserna samt dessas utformning
- de regionala och lokala överenskommelsernas implementering

- resultat och effekter av myndighetssamverkan kring mottagande och introduktion
- omvärldsanalys

AMS har formulerat åtaganden enligt följande sex rubriker:

AMS roll för att förtydliga den centrala överenskommelsen

Den reviderade centrala överenskommelsen kommer att kommuniceras ut på chefskonferenser i landet. Samtliga AMS sakkunniga personer i integrationsfrågor kommer att få i uppdrag att kommunicera överenskommelsen i relevanta fora. AMS kommer att kommunicera ut överenskommelsen i arbetsmarknadsnämnderna. AMS kommer även att tillsammans med aktörerna inom ramen för den centrala överenskommelsen ta fram riktlinjer för att säkerställa att insatser erbjuds och vidtas för nyanlända invandrare.

Formulering av mål på regional och lokal nivå

AMS kommer att bistå de län som har behov i arbetet med att formulera mål i regionala och lokala överenskommelser när de ska revideras samt när nya upprättas.

Utveckling av överenskommelsens rekommendationer avseende aktörssammansättning

AMS kommer att bistå de län som har behov i arbetet med att engagera nya aktörer, framför allt näringslivet, i regionala och lokala överenskommelser när de ska revideras samt när nya upprättas.

Utveckling av jämställdhetsperspektivet

AMS kommer, genom regelbundna kontakter med AMV: s sakkunniga personer, verka för att jämställdhetsperspektivet införlivas i högre grad i de regionala och lokala överenskommelserna.

Stimulans för flera överenskommelser

AMS kommer, via länsgenomgångar och avvikelsedialoger, verka för att antalet regionala och lokala överenskommelser ska öka jämfört med föregående år.

Yrkesmässig och geografisk rörlighet

AMS kommer att tillsammans med berörda aktörer arbeta för att så tidigt som möjligt kartlägga individens yrkesbakgrund i arbetsför ålder som erhåller uppehållstillstånd enligt den nya tillfälliga lagstiftningen. Med syfte att stimulera till ökad yrkesmässig och geografisk rörlighet.

Integrationsverkets åtaganden år 2006 enligt den centrala överenskommelsen

Integrationsverket skall tillsammans med de övriga parterna i den Centrala överenskommelsen samverka för att stödja utvecklingen av introduktionsinsatser för asylsökande och nyanlända invandrare vars vistelsetid i Sverige, efter uppehållstillstånd, inte överstiger tre år.

Med introduktion avser Integrationsverket den tidsperiod under vilken individen får individuellt anpassat stöd, för att öka sina möjligheter att nå ett långsiktigare mål, egenförsörjning och delaktighet i samhällslivet.

Beredningsgruppen för den Centrala överenskommelsen arbetar efter den arbets- och kommunikationsplan som upprättats för år 2006. Integrationsverket är processansvarig.

En viktig del av arbetet för den partsgemensamma beredningsgruppen är att identifiera och påvisa eventuella hinder för samverkan i respektive aktörs interna regelverk och uppdrag.

Integrationsverkets roll för att förtydliga den centrala överenskommelsens funktion

Genom riktat statsbidrag till kommuner och landsting ger Integrationsverket förutsättningar, att på lokal nivå följa intentionerna i Centrala överenskommelsen, att erbjuda en plan med individuella introduktionsinsatser för alla som får uppehållstillstånd.

Integrationsverket följer utvecklingen och resultatet av introduktionen och återför kunskapen till aktörerna. Systematiska uppföljningar och återförande av kunskap är avgörande för fortsatt utveckling och vägledning för insatser.

Integrationsverket arbetar kontinuerligt fram aktuell statistik och analyser inom introduktions- och integrationsområdet. Ett statistiksystem för utvärdering av nyanländas etablering utvecklas och presenteras hösten 2006.

Integrationsverket bjuder in och medverkar i dialogmöten/konferenser på nationell och regional nivå för att stödja utveckling av introduktionen.

I ett särskilt regeringsuppdrag för år 2006 och 2007 har Integrationsverket fått uppdrag att samordna ett tvåårigt utvecklingsarbete för att ytterligare stärka och utveckla samverkan på regional och lokal nivå. Syftet är att öka möjligheterna att i några regioner pröva nya arbetsformer och metoder för att åstadkomma en ökad regional och lokal samverkan med inriktning på att effektivisera nyanlända invandrades etablering.

Utvecklingsarbetet skall utgå från de erfarenheter som hittills framkommit i de regionala överenskommelserna om utveckling av introduktionsinsatserna. Integrationsverket skall till regeringen redovisa en plan för verksamheten under våren.

För att mobilisera aktörerna inför det ökade flyktingmottagandet under 2006 p.g.a. av den nya tillfälliga lagen om ny prövning av uppehållstillstånd, initierar Integrationsverket en systematisk och underbyggd dialog med berörda aktörer vars mål är en god introduktion för den enskilde.

Formulering av mål på regional nivå

Vid utveckling av nya eller vid revidering av befintliga regionala överenskommelser bidrar Integrationsverket med kunskapsöverföring så att tydliga regionala mål formuleras/upprättas som medverkar till en vidareutveckling av verksamheten.

Utveckling av aktörssammansättning i regionala och lokala överenskommelser

För att på regional och lokal nivå öka medverkan av nya aktörer för en effektiv utveckling av introduktionsinsatser, kommer Integrationsverket särskilt att stimulera frivilligorganisationernas medverkan i introduktionsinsatserna för nyanlända invandrare. Integrationsverket disponerar under år 2006 projektmedel för att stimulera utvecklingen av sådan medverkan.

Utveckling av interkommunal samverkan

På motsvarande sätt som Integrationsverket stödjer samverkansarbetet i regionerna uppmuntras även interkommunal samverkan.

Utveckling av jämställdhetsperspektivet

För ökad jämställdhet mellan kvinnor och män under introduktionsperioden överför Integrationsverket kunskap som belyser vikten av att jämställdhetsperspektivet lyfts upp i de regionala och lokala överenskommelserna.

Integrationsverket tillsammans med Myndigheten för skolutveckling stimulerar arbetet med utvecklingen av individuella introduktionsplaner för flickor och pojkar.

Stimulans för fler regionala och lokala överenskommelser

Till följd av den tillfälliga lagen om prövning av avvisnings- och utvisningsbeslut kommer Integrationsverket att förhandla fram ett ökat antal introduktionsplatser 2006.

När Integrationsverket tecknar överenskommelser om introduktionsplatser med kommunerna utgår dessa från intentionerna i den Centrala överenskommelsen om utveckling av introduktionsinsatser.

Genom dialog och stöd i arbetsgrupperna för de regionala överenskommelserna påverkar Integrationsverket att fler lokala överenskommelser inom regionen sluts.

Migrationsverkets åtaganden under år 2006 avseende arbetet med den centrala överenskommelsen

Migrationsverket kommer under år 2006 att verka för att de personer som får uppehållstillstånd har en så god information om förutsättningarna för bosättning i Sverige och svensk arbetsmarknad att de kan göra aktiva och medvetna val när det gäller sin framtid.

Migrationsverkets roll att förtydliga den centrala överenskommelsens funktion

Migrationsverket kommer att sprida kunskap om den reviderade överenskommelsen i hela sin organisation. Migrationsverket kommer också att utse ett antal personer inom verkets mot-tagningsverksamhet som får ett yttersta ansvar för kunskaps-spridning och stöd i verkets arbete med den centrala överens-kommelsen såväl regionalt som lokalt.

Migrationsverket ska enligt uppdrag i 2006 års reglerings-brev tillsammans med andra aktörer identifiera och undan-röja hinder för att åstadkomma en sammanhållen introduk-tion för nyanlända invandrare i arbetsför ålder.

Utveckling av aktörssammansättning i alla överenskommelser och stimulans för fler överenskommelser på regional och lokal nivå

Migrationsverket kommer inom ramen för sitt uppdrag som central utlänningsmyndighet att ta initiativ till att samverkan regionalt och lokalt initieras på orter och i regioner där över-enskommelser ännu inte har träffats.

Utveckling av jämställdhetsperspektivet

Migrationsverket ska inom ramen för den reguljära verksam-heten vid utformning samt förmedling av information till de asylsökande m.fl. beakta jämställdhetsperspektivet.

Migrationsverket ska genomföra en tidig kartläggning av yrkes- och utbildningsbakgrund för vuxna asylsökande oaktat kön samt ge information om bostads- och arbetsmöjligheter för den enskilde.

Arbetet med information och kartläggning av yrkes- och utbildningsbakgrund ska göras i samråd med Integrations-verket och arbetsförmedlingarna.

Myndigheten för skolutvecklings åtaganden år 2006 enligt den centrala överenskommelsen

Myndigheten för skolutveckling stödjer kommuners och skolors arbete för ökad kvalitet och bättre resultat. Skolledare, lärare och skolchefer är myndighetens främsta målgrupper och vi vänder oss till verksamma i förskoleverksamhet, skola och vuxenutbildning.

Myndigheten för skolutveckling har som uppdrag att i samverkan med överenskommelsens parter medverka till att utveckla introduktionen och även samverka lokalt och regionalt för att bättre anpassa svenskundervisningen för invandrare efter deltagarnas behov. Myndigheten har också ett särskilt regeringsuppdrag att utveckla ämneskompetensen hos lärare inom sfi.

Myndigheten för skolutveckling ingår i beredningsgruppen för den centrala överenskommelsen, som har som en viktig uppgift att identifiera och påvisa eventuella hinder för samverkan i respektive aktörs interna regelverk och uppdrag.

Myndigheten för skolutvecklings roll att förtydliga den centrala överenskommelsens funktion

Myndigheten för skolutveckling bistår med riktat och generellt stöd för utveckling av vuxnas lärande genom stöd- och referensmaterial, kompetensutveckling, dialog och mötesplatser.

Myndigheten för skolutveckling erbjuder även under 2006 en webbaserad kompetensutveckling för sfi-lärare.

Myndigheten för skolutveckling har också tillsammans med parterna inom den nationella samsynen kartlagt barn och ungdomars situation under introduktionen och särskilt uppmärksammat de ungdomar som anländer till Sverige sent under sin skoltid. Detta har bidragit till att nya introduktionsmål för barn och ungdomar har formulerats.

I regeringsuppdraget för 2006 och 2007 har myndigheten uppdrag att förbättra utbildningsvillkoren för barn och ungdomar i segregerade områden. Myndighetens stöd innebär både generella och riktade insatser. 32 kommuner får ett riktat stöd inom utvecklingsdialoger genom processtöd, nätverk, kompetensutveckling i svenska som andraspråk, modersmål och interkulturell förståelse för rektorer och lärare. Genom insatserna inom detta uppdrag stödjer myndigheten för skolutveckling den regionala och lokala utvecklingen av barns och ungdomars introduktion.

Myndigheten för skolutveckling följer arbetet med utvecklingen av introduktionen i första hand i de tio regioner där myndigheten undertecknat överenskommelser.

Myndigheten för skolutveckling medverkar i dialogmöten/konferenser på nationell och regional nivå för att stödja utvecklingen av introduktionen avseende förbättrade utbildningsvillkor.

Utveckling av jämställdhetsperspektivet

Jämställdhet är ett av myndighetens prioriterade områden och fokuseras i alla insatser.

När det gäller vuxnas lärande och jämställdhet pågår ett utvecklingsarbete i ett antal kommuner med stöd från myndigheten.

Myndigheten för skolutveckling tillsammans med Integrationsverket stimulerar arbetet med utvecklingen av individuella introduktionsplaner för pojkar och flickor.

Skolverkets åtagande som överenskommelsepart

Skolverket har ingått i den centrala överenskommelsen sedan april 2001, då den antogs den första gången. Skolverket har främst, inom CÖK:s ram, arbetat utifrån områdena svenska för invandrare / grundläggande vuxenutbildning och medverket vid vissa regionala träffar och informerat om styrdokumenten.

Skolverkets skall samverka med andra myndigheter. Detta innebär att Skolverket, utifrån vårt uppdrag, avser att även fortsättningsvis delta som överenskommelsepart, men med ambitionsnivån att samverka för informationsutbyte några gånger per år.

Sveriges Kommuner och Landstings åtaganden år 2006 enligt den centrala överenskommelsen

Den reviderade centrala överenskommelsen är en överenskommelse för att förtydliga ansvarsfördelning och samordning mellan de olika parterna. Förbundet kommer att tillsammans med kommuner verka för att öka etableringen på arbetsmarknaden för nyanlända flyktingar och invandrare genom att medverka till att kommunerna tillsammans med parterna kan erbjuda en resultatmässigt effektiv introduktion.

Sveriges Kommuner och Landstings roll för att förtydliga den centrala överenskommelsen

Sveriges Kommuner och Landsting kommer under 2006 att kartlägga och identifiera hinder samt föreslå förändringar som underlättar för nyanlända flyktingar och invandrare att snabbt komma in på arbetsmarknaden.

Sveriges Kommuner och Landsting kommer under 2006 att tillsammans med medlemmarna ta fram förslag för mål och modeller för en effektiv arbetsmarknadsinriktad introduktion.

Sveriges Kommuner och Landsting kommer att informera sina medlemmar om den reviderade centrala överenskommelsens innehåll via regionförbund och via andra för kommunerna viktiga forum.

Utveckling av överenskommelsens rekommendationer avseende aktörssammansättning

Sveriges Kommuner och Landsting kommer att tillsammans med medlemmarna ta initiativ för att viktiga aktörer ges möjlighet att samverka för att utveckla en effektiv introduktion.

Stimulans för regionala och lokala överenskommelser

Sveriges Kommuner och Landsting kommer att tillsammans med medlemmarna verka för att nya överenskommelser utformas så att de tar hänsyn till att lokala och regionala förutsättningar är de vägledande principerna för utformning av detsamma.

